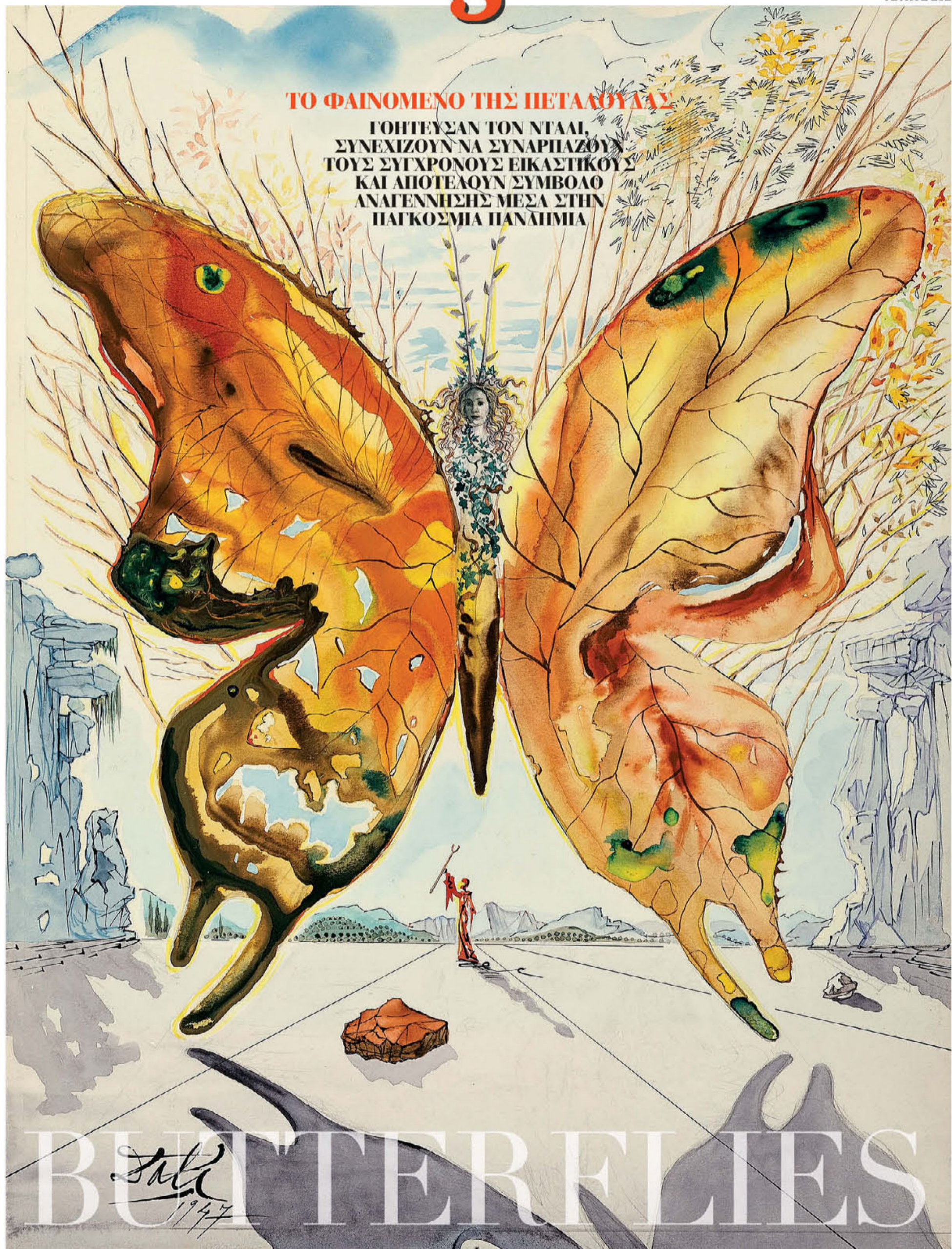

ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΕΤΑΛΟΥΔΑΣ

ΓΟΗΤΕΥΣΑΝ ΤΟΝ ΝΤΑΛΙ,
ΣΥΝΕΧΙΖΟΥΝ ΝΑ ΣΥΝΑΡΠΑΖΟΥΝ
ΤΟΥΣ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥΣ ΕΙΚΑΣΤΙΚΟΥΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΣΥΜΒΟΛΟ
ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ
ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΠΑΝΔΗΜΙΑ

Saliz
1947
BUTTERFLIES

ΤΖΕΜ ΟΥΖΟΥΜΟΓΛΟΥ Ο ΣΤΑΡ ΤΟΥ NETFLIX ΜΙΛΑΕΙ ΓΙΑ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΔΑΥΡΟ
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ Π. ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΣ Ο ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΤΟΥ JOHNS HOPKINS ΓΙΑ ΤΗΝ COVID-19
ΚΑΤΑΡ ΤΟ ΜΟΥΝΤΙΑΛ ΦΕΡΝΕΙ ΜΑΖΙ ΤΟΥ ΤΟ ΑΚΡΙΒΟΤΕΡΟ PRIVATE CLUB ΣΤΟΝ ΠΛΑΝΗΤΗ

ΓΚΡΕΤΑ ΓΚΑΡΜΠΠΟ

Μια νέα βιογραφία που μόλις κυκλοφόρησε στα αγγλικά υπενθυμίζει τους ρόλους, τη ζωή, την ακτινοβολία της κορυφαίας σταρ που έγινε μύθος, αλλά κατόρθωσε να ξεφύγει από τους προβολείς της δημοσιότητας.

Η ΑΠΡΟΣΙΤΗ ΘΕΑ ΤΟΥ ΧΟΛΙΓΟΥΝΤ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΟ ΚΑΡΑΣΑΡΙΝΗ

«Μυστηριώδης», «απρόσιτη», «ανεξχνιάστη». Αλλά και «αυθόρμητη», «συνεσταλμένη», «γοητευτική». Δεν είναι παράξενο που οι συνάδελφοι της Γκρέτα Γκάρμπο διχάζονταν ως προς την προσωπικότητά της. Φανατική με την προστασία της ιδιωτικής της ζωής, η λαμπρότερη σταρ του κλασικού Χόλιγουντ επέτρεψε σε πολύ λίγους να εισέλθουν στον στενό της κύκλο. Φειδωλή με τις εμφανίσεις, τις συνεντεύξεις και την προβολή της δημόσιας εικόνας της, τροφοδότησε η ίδια τον μύθο που δημιουργήσε γύρω της η κινηματογραφική βιομηχανία προκειμένου να κρυφτεί πίσω του και να ζήσει έναν όσο το δυνατόν κανονικό βίο. Ατομο με συναισθηματικές μεταπτώσεις, συχνά μελαγχολική, η Γκάρμπο πέτυχε πράγματι να αποφύγει σε ικανό για τα μέτρα της εποχής βαθμό την έκθεση – αν και όχι τη φημολογία, ούτε τη φρενίτιδα του κοινού: στο απόγειο της διασημότητάς της, στη δεκαετία του '30, η «Γκαρμπομανία» ήταν τέτοια ώστε να απαιτείται η παρουσία της Αστυνομίας προκειμένου να τηρηθεί η τάξη στην πρεμιέρα της ταινίας «Μάτα Χάρι», ενώ ακόμη και 50 χρόνια μετά το «Garbospotting» αποτελούσε διαδεδομένο χόμπι στη Νέα Υόρκη, όπου διέμενε από το 1951. Με τα δεδομένα του σεμιλιόντ, μια καριέρα μόλις 15 ετών ισοδυναμεί με διάπτοντα αστέρα. Η ιδιαίτερη ακτινοβολία αυτού του μετεώρου όμως, όπως την αποτυπώνει ο Ρόμπερτ Γκότλιμπ, πρώην διευθυντής του «New Yorker», στη βιογραφία του που κυκλοφόρησε στις αρχές Ιανουαρίου με τίτλο «Garbo. Her Life, Her Films» (εκδ. Farrar, Straus and Giroux), σημάδεψε την ιστορία του σινεμά στον 20ό αιώνα.

Γεννήθηκε στη Στοκχόλμη του 1905, τρίτο παιδί μιας οικογένειας εργατών. Στην παιδική της ηλικία ήδη οργάνωνε παραστάσεις σε δικό της σενάριο, καθοδηγώντας σκηνοθετικά τους φίλους της και αναλαμβάνοντας χρέη δασκάλου όταν αποδεικνύονταν υποκριτικά ελλιπείς: «Θα σας δείξω πώς παίζεται ένας ρόλος» ήταν

η μόνιμη επωδός της. Στην εφηβεία οι θεατρικές φιλοδοξίες υποχώρησαν μπροστά στην ανάγκη να συμβάλει οικονομικά στη συντήρηση της οικογένειας. Αρχικά, άπλωνε αφρό στα πρόσωπα των πελατών πριν από το ξύρισμα στο κουρείο του Αρτουρ Εκενγκρεν κερδίζοντας 7 κορόνες την εβδομάδα. Γρήγορα όμως προσελήφθη στο PUB, το μεγαλύτερο πολυκατάστημα της Στοκχόλμης: στα 14 της χρόνια (δήλωνε 15 και φαινόταν μεγαλύτερη), η «υπάλληλος υπ' αριθμόν 195» διακρίθηκε ως μοντέλο στο τμήμα καπέλων. Μεταπήδησε σε αντίστοιχη, υψηλότερα αμειβόμενη θέση μοντέλου για τα καταστήματα «Nordiska Kompaniet», ενώ το 1920 πέτυχε να γίνει δεκτή στη Βασιλική Δραματική Ακαδημία. Εργαζόταν ακόμη όταν έπαιξε στην ταινία μικρού μήκους «Πέτερ ο αλίτης» το 1922. Ο φίλος της και μετέπειτα κορυφαίος σκηνοθέτης Αλφ Σιόμπεργκ πίστευε ότι «δεν είχε ούτε το ελάχιστο ταλέντο». Ο τότε κορυφαίος σκηνοθέτης της Σουηδίας, ωστόσο, ο Μορίτζ Στίλερ, την είχε ήδη προσέξει, και όταν ζήτησε από την Ακαδημία «δύο άπειρα κορίτσια» για το επόμενο φιλμ του, ένα τετράωρο ιστορικό έπος βασισμένο σε μυθιστόρημα της φημισμένης νομπελίστριας Σέλμα Λάγκερλεφ, του τη σύστησαν και την ενέκρινε.

Το πέρασμα του Ατλαντικού

Ο Στίλερ αναζητούσε μια νέα ηθοποιό που θα μπορούσε να διαπλάσει από το μηδέν. Πεισματάρης, τυραννικός αλλά και εξαιρετος δάσκαλος, είδε σε αυτήν «ένα πρόσωπο που κάνει ως και τους θεούς να χαίρονται». Τη μετονόμασε από μια απλή «Γκρέτα Γκούσταφσον» σε «Γκρέτα Γκάρμπο» και της επέβαλε να χάσει 10 κιλά. Πιθανώς να μην ήταν αρκετά. Στα τέλη του 1924, όταν ο πολύς Λούις Μπ. Μάγερ της Metro-Goldwyn-Mayer αφίχθη στο Βερολίνο προκειμένου να προσελκύσει εκείνη ή τον Στίλερ στο Χόλιγουντ (οι απόψεις ακόμη δίστανται), της είπε στο τέλος του δείπνου γνωριμίας τους: «Ξέρετε, δεσποινίς Γκάρμπο, στους αμερικανούς άνδρες δεν αρέσουν οι παχουλές γυναίκες».

Κατά ευτυχή συγκυρία, η Γκρέτα δεν γνώριζε ακόμη αγγλικά. Η προσαρμογή στις ΗΠΑ ήρθε δύσκολα. Μια αναδιόρθωση ξένη ηθοποιός και ο καλύτερος σκηνοθέτης της Σουηδίας δεν σήμαιναν πολλά για ένα αμερικανικό στούντιο της χρυσής εποχής. Στίλερ και Γκάρμπο πέρασαν μήνες απραξίας στη Νέα Υόρκη και στο Λος Άντζελες το 1925, κατά τους οποίους εκείνος προσπαθούσε να πείσει την εταιρεία για διάφορα σκηνοθετικά σχέδια και εκείνη εξασκούσαν στις δοκιμασίες των στάρλετ φωτογραφιζόμενη χάριν δημοσιότητας μέσα στο κλουβί του εξημερωμένου λιονταριού της Metro-Goldwin-Mayer.

Ωστόσο, η δυναμική του κινηματογράφου ως μέσου και η ισχύς του Χόλιγουντ ως εμπορικού μηχανισμού ήταν τέτοιες ώστε ήταν αρκετές μόλις τρεις ταινίες μέσα στο 1926 («Ο χείμαρρος», «Ο πειρασμός», «Σαρξ και διάβολος») για να καταστεί η Γκρέτα φαινόμενο πρώτου μεγέθους. Η ομορφιά της ήταν εξωτική, οι κριτικές διθυραμβικές, τα κέρδη αστρονομικά. Επιφανειακά, ακολουθούσε το μονοπάτι κορυφαίων πρωταγωνιστριών: ένα ειδύλλιο με τον ζεν πρεμιέ της εποχής Τζον Γκίλμπερτ, ένα συμβόλαιο που έγινε σίριαλ. Το παρασκήνιο υπέκρυπτε μια συμπλεγματική σχέση με το άλλο φύλο που εδραζόταν στην έλξη και στην απόωση (ο Γκότλιμπ επισημαίνει ότι η Γκάρμπο αποζητούσε την ανεξαρτησία της και παράλληλα επιθυμούσε να τη φροντίζουν, συνδυασμός δυσχερής, που απέτρεπε τον γάμο και επιτεύχθηκε ίσως μόνο στον μακροχρόνιο δεσμό της με τον εκατομμυριούχο Τζορτζ Σλέε, πολύ αργότερα), όπως και την αποστροφή προς τη δημόσια ζωή των σταρ (με τη συμφωνία του 1927 απαλλάχθηκε από τις υποχρεώσεις της για συνεντεύξεις ή παρουσίες σε πρεμιέρες και απέκτησε λόγο στους ρόλους, στους συμπρωταγωνιστές και στους σκηνοθέτες της). Η «σουηδική Σφίγγα» απέφευγε την κοινωνική ζωή («ποια η ευχαρίστηση στο να τρως μέσα στον συνωστισμό μιας αίθουσας γεμάτης αγνώστους;»), μισούσε τα νάιτ κλαμπ, απεχθανόταν τον χορό και τη χώρα: «Αυτή η

● Η Γκρέτα Γκάρμπο σε φωτογραφία από το φιλμ «Όπως με ποθείς», το 1932.

ΤΟ «ΧΡΥΣΟ» CLUB ΤΗΣ ΝΤΟΧΑ

Το Culture Pass Club είναι το πρώτο members only club με επίκεντρο τον πολιτισμό και την ευζωία στο Κατάρ και αποτελείται από 14 πολυτελείς βίλες, η καθεμία σχεδιασμένη από διαφορετικούς superstar designers, οι οποίοι είχαν στη διάθεσή τους απεριόριστο budget και «εντολή» να φτιάξουν το σπίτι των ονείρων τους.

ΑΠΟ ΤΗΝ
ΝΤΙΑΝΑ ΚΑΡΤΣΑΓΚΟΥΛΗ

Η Νταϊάν φον Φίρστενμπεργκ, η διάσημη σχεδιάστρια ρούχων που έμεινε στην ιστορία της μόδας για τα περίφημα «wrap» φορέματά της, για το εσωτερικό design του 9ου townhouse επέλεξε ένα μποέμικο, θηλυκό στυλ, για την ολοκλήρωση του οποίου στηρίχθηκε και στη συμβολή ντόπιων φοιτητών και τεχνιτών. Ο οίκος Amani/Casa, για τη δική του βίλα (με τον αριθμό 3), με έναν συνδυασμό μινιμαλιστικών υλικών, υφασμάτων και επίπλων ένωσε την αισθητική της Μέσης Ανατολής με την ιταλική φινέτσα. Η σχεδιαστική ομάδα του Luxury Living (Bugatti Home) ενέταξε στη διακόσμηση art deco κομμάτια από μεγάλες αυτοκινητοβιομηχανίες, απευθυνόμενα σε όσους από τους επισκέπτες αγαπούν τα αγωνιστικά αυτοκίνητα. Η Ολλανδή Μαρί Αν-Ουντεζάν και η Πορτογαλίδα Φιλίπα ντε Αμπρέου, για τη δική τους βίλα με τον αριθμό 6 εμπνεύστηκαν από την κεραμική παράδοση των πατριδών τους, κεραμικά της Ντελφτ και επισμαλτωμένα πλακάκια αζουλέζου, κύριο χαρακτηριστικό των οποίων είναι το μπλε και λευκό χρώμα. Παράλλη-

λα, λεπτομέρειες της οροφής και των τοίχων εκτελέστηκαν στην Τζαϊπούρ από τον ινδό καλλιτέχνη Βικάς Σονί. Η κορυφαία ιρανο-γαλλίδα designer και αρχιτέκτων Ιντσια Μαχναβί, με τρία καταστήματα στο Παρίσι, θέλησε να αναδείξει την καταγωγή της με χειροποίητη μεταξένια ταπεσαρία από τον βρετανικό οίκο De Gournay που φέρει σχέδια του Ρεζά Αμπασί, ιρανού ζωγράφου του 16ου αιώνα. Τα έντονα χρώματα που αποτελούν σήμα κατατεθέν της έχουν ήδη συζητηθεί. Η σχεδιάστρια Αϊσα Αλ-Σουσαϊντί, η οποία γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Ντόχα, αναβιώνει το πατρικό της σπίτι, αλλά με τέτοιον τρόπο που να αντικατοπτρίζει το συνεχώς εξελισσόμενο Κατάρ, ενώ μεγάλη αίσθηση έχει κάνει ήδη στο Instagram το design της σχεδιάστριας επίπλων από το Μιλάνο Ροσάνα Ορλάντι. Αυτοί και άλλοι σπουδαίοι και διάσημοι σχεδιαστές και αρχιτέκτονες επιστρατεύθηκαν από τη σείχα Αλ Μαγιάσα, ένα από τα 24 παιδιά του πρώην σείχη και ευεργέτη του Κατάρ Χαμάντ μπιν Χαλίφα αλ Θανί, και το συμβουλευτικό design studio DW NorthStar του Γουίτνεϊ Ρόμπινσον, πρώην δημοσιογράφου σε διεθνή τίτλο με αντικείμενο το

● Εξωτερική άποψη ενός από τα townhouses του Culture Pass Club Doha.

● Η Ιντσια Μαχναβί επέλεξε διακόσμηση που αναδεικνύει την ιρανική της καταγωγή.

εσωτερικό design, προκειμένου να αναλάβουν τη διακόσμηση των 14 townhouses που ανήκουν στο πριβέ Culture Pass Club στο Msheireb Downtown Doha (MDD), το πρώτο του είδους του σε ολόκληρο το Κατάρ.

Πρόκειται για ένα club (τμήμα του εκτεταμένου οικιστικού και εμπορικού project MDD που σκόπευσε 5,5 δισεκατομμύρια δολάρια), το οποίο έχει ως στόχο να φέρνει κοντά ανθρώπους που ενδιαφέρονται για την τέχνη σε ένα όμορφο, οικείο περιβάλλον που προσφέρει στα μέλη του την απόλυτη χαλάρωση. Στις εγκαταστάσεις του θα πραγματοποιούνται επιδείξεις μόδας, εκθέσεις, συνομιλίες με σχεδιαστές, καλλιτέχνες και αρχιτέκτονες, καθώς και διάφορες άλλες ενδιαφέρουσες εκδηλώσεις, ενώ δεν θα μπορούσαν να λείπουν exclusive pop-up μπουτίκ, café, καλά εστιατόρια, αλλά και ένας ιδιαίτερος «κήπος» με αρώματα που έφτιαξε, ειδικά για το club, ο διάσημος αρωματοποιός Τζούλιαν Μπέντελ.

World Cup, αρχιτεκτονική και τέχνη

Το Culture Pass Club αποτελεί το πιο πρόσφατο project της σείχα Μαγιάσα μπιν Χάμαντ αλ Θανί, η οποία είναι επικεφαλής των Μουσείων του Κατάρ – μια θέση που περιλαμβάνει τη διαχείριση ολόκληρης της πολιτιστικής ατζέντας της χώρας –, και μία από τους πιο ισχυρούς παίκτες στον κόσμο της τέχνης παγκοσμίως. Η αρχή έγινε όταν σε πολύ νεαρή ηλικία (δεν ήταν ούτε 25 ετών) ο πατέρας της της ανέθεσε την επίβλεψη της κατασκευής ενός μουσείου ισλαμικής τέχνης. Το 2008 το εγχείρημα ολοκληρώθηκε σε σχέδια του διάσημου κινέζου αρχιτέκτονα Ιεό Μινγκ Πέι (1917-2019), ενός από τους σημαντικούς εκπροσώπους της σύγχρονης αρχιτεκτονικής και μέχρι σήμερα είναι ένα από τα πιο εντυπωσιακά και χαρακτηριστικά κτίρια της χώρας. Με την ανακοίνωση της FIFA το 2010 ότι το Κατάρ θα φιλοξενούσε το Μουντιάλ για το 2022,

● Η περιοχή Msheireb Downtown Doha είναι το πρώτο αστικό έργο βιώσιμης ανάπτυξης στο Κατάρ και κόστισε 5,5 δισεκατομμύρια δολάρια.

Εκτός από μέλλον της Εριδος για τις μεγάλες δυνάμεις και τις πολυεθνικές εταιρείες με τα μεγάλα οικονομικά συμφέροντα, η ασιατική χώρα είναι ένας τουριστικός προορισμός με εξαιρετικό ενδιαφέρον.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΑ ΒΙΛΟ

Το επανέφεραν στην επικαιρότητα, μια επικαιρότητα πολύ δυσάρεστη, οι εσωτερικές ταραχές και οι βίαιες συγκρούσεις στη μεγαλούπολη Αλμάτι. Όμως το Καζακστάν αξίζει για πολύ πιο σημαντικούς και ουσιαστικούς λόγους (πέρα από τις πολιτικές έριδες που οδηγούν στη δυστυχία των λαών) να είναι γνωστό και να αποτελεί σημαντικό τουριστικό προορισμό. Το περίκλειστο κράτος όπου αναπτύχθηκε ο πολιτισμός των Καζάκων έχει τα πάντα: και πλούσια ιστορία και εντυπωσιακά φυσικά αξιοθέατα. Έχει και το παλιό (Τουρκιστάν) και το υπερσύγχρονο (Αστάνα). Κόσμιος άγνωστος για τον μέσο ευρωπαϊό τουρίστα, αλλά γεμάτος μυστικά και εκπλήξεις, θα μπορούσε σε μια άλλη, λιγότερο ταραχώδη και επικίνδυνη περίοδο, να προβάλλει ως η ιδανική απόδραση για ένα απολαυστικό ταξίδι, από εκείνα που διευρύνουν τους ορίζοντές μας και χορταίνουν την ψυχή μας. Αυτό το ειρηνικό και φιλόξενο Καζακστάν θα γνωρίσουμε σήμερα.

Μοιρασμένο ανάμεσα σε Ασία (κυρίως) και (ένα μικρό τμήμα του) Ευρώπη, το Καζακστάν πήρε το όνομά του από την παλιά, τουρκική προέλευσης λέξη «qaz», που σημαίνει «ταξιδεύω, μετακινούμαι, περιπλανιέμαι». Ετσι περιπλανώμενοι ήταν στις απέραντες στέπες της περιοχής οι Καζάκοι που έστησαν σε εκείνα τα εδάφη την πατρίδα τους. Ζωή προϋπήρχε, όπως επιβεβαιώνουν και τα ευρήματα από τα προϊστορικά χρόνια, από την Εποχή του Λίθου, όμως η μεγάλη ανάπτυξη ξεκίνησε όταν οι πόλεις του Καζακστάν αποτέλεσαν σημαντικές στάσεις στον περίφημο Δρόμο του Μεταξιού. Μογγόλοι, Καζάκοι και διάφορες τουρκικές και περσικές φυλές συμβίωσαν, όχι χωρίς διαφορές, εντάσεις και συγκρούσεις, προσθέτοντας καθένας τον δικό του πολιτισμό σε ένα πολύχρωμο μωσαϊκό μέσα από το οποίο, στους ταραγμένους αιώνες που ακολούθησαν και που έφεραν μεταξύ άλλων την επικράτηση της Ρωσικής Αυτοκρατορίας και ακολούθως τη δημιουργία της Σοβιετικής Σοσιαλιστικής Δημο-

ΚΑΖΑΚΣΤΑΝ

Δεξιά: Το ιστορικό μαυσωλείο του Αχμάντ Πασαβί, Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO, στο Τουρκιστάν.
Κάτω: Πανοραμική θέα του υπερσύγχρονου, χιονισμένου κέντρου της Αστάνα με τον πύργο Bayterek να ξεχωρίζει.

